

El model de finançament del 2022 torna a situar Catalunya a la cua en ingressos rebuts per les comunitats autònomes

- La diferència entre el que Catalunya aporta i el que rep és de 20 punts percentuals, i supera els 26 punts quan es comptabilitza el cost de la vida
- És el 13è any consecutiu que Catalunya cau per sota de la mitjana del conjunt de territoris, tot i aportar un 17,5% més al sistema

El model de finançament de l'any 2022 va tornar a situar Catalunya a la cua de les comunitats de règim comú en ingressos rebuts per habitant, un resultat desfavorable que es repeteix cada any des del 2010. Només el primer any d'aplicació del model, el 2009, Catalunya va quedar per sobre de la mitjana del conjunt de territoris.

Segons les darreres dades de liquidació comunicades pel Ministeri d'Hisenda, l'any 2022 Catalunya va ser el tercer territori que va aportar més ingressos per càpita al sistema, un 17,5% per sobre de la mitjana, mentre que la posterior redistribució la va fer caure a la desena posició, un 2,3% per sota. Això suposa una pèrdua de gairebé 20 punts percentuals (en concret, 19,8), i la diferència augmenta fins als 26,4 punts si es té en compte l'impacte del cost de la vida, que relega Catalunya a la catorzena posició en recursos rebuts.

Resultats model de finançament 2022

	Capacitat fiscal			Recursos totals			Recursos totals amb PPA		
	€/hab.	índex	ordenació	€/hab.	índex	ordenació	€/hab.	índex	ordenació
Catalunya	3.565	117,5	3	3.264	97,7	10	3.043	91,1	14
Galícia	2.692	88,7	10	3.756	112,4	7	3.997	119,6	7
Andalusia	2.406	79,3	13	3.123	93,5	13	3.284	98,3	11
Astúries	2.964	97,7	6	3.807	114,0	6	4.034	120,7	5
Cantàbria	3.175	104,7	5	4.215	126,1	1	4.359	130,5	3
Rioja	2.952	97,3	8	4.131	123,6	2	4.425	132,4	2
Múrcia	2.427	80,0	12	3.087	92,4	14	3.419	102,3	10
València	2.892	95,4	9	3.054	91,4	15	3.217	96,3	12
Aragó	3.250	107,2	4	3.903	116,8	5	4.009	120,0	6
Castella La Manxa	2.456	81,0	11	3.388	101,4	8	3.906	116,9	8
Canàries	1.312	43,3	15	3.209	96,0	12	3.456	103,4	9
Extremadura	2.177	71,8	14	4.018	120,2	3	4.592	137,4	1
Balears	3.677	121,2	2	3.312	99,1	9	3.148	94,2	13
Madrid	4.328	142,7	1	3.233	96,8	11	2.872	86,0	15
Castella Lleó	2.954	97,4	7	3.954	118,3	4	4.195	125,6	4
TOTAL	3.033	100,0		3.341	100,0		3.341	100,0	

Un model pendent de reforma des de fa 15 anys

El model de finançament actual no s'ha reformat des que va entrar en vigor l'any 2009, malgrat que la seva norma de creació especificava que s'havia de revisar quinquennalment. La reforma acumula, per tant, 15 anys de retard.

Les dades liquidades del 2022 mostren que, un any més, els mecanismes de redistribució i anivellament que utilitza el model fan que el repartiment dels recursos entre territoris no sigui equitatiu. Així, mentre que Catalunya rep sistemàticament ingressos per sota del que aporta, altres comunitats amb una capacitat tributària molt inferior a la mitjana sempre obtenen més recursos per habitant que Catalunya.

Una altra ineficiència del model és que funciona amb un sistema de bestretes i liquidacions complex i poc transparent, en què el Ministeri d'Hisenda estima la recaptació de cada territori i els imports reals no es liquiden fins a dos anys després. L'any 2022, la bestreta per a Catalunya es va subestimar en 4.324 M€.

La manca d'actualització del model i el sistema de bestretes ha provocat un desequilibri vertical entre l'evolució dels recursos disponibles per a l'Estat i els territoris. Així, mentre que entre el 2012 i el 2022 els ingressos de l'Estat gairebé es van doblar (+88,7%) sense haver-hi cap increment de competències que ho justificués, els ingressos de les comunitats només van pujar un 40,5% en el mateix període.